

Dönem : 3
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 744

Bazı tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılatın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair 9.3.1972 tarihli ve 1571 sayılı Kanuna geçici ikinci madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İmar ve İskân ve Plan komisyonları raporları (1/693)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1482/7399

19 . 7 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İmar ve İskân Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 15 . 7 . 1972 tarihinde kararlaştırılan «Bazı tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılatın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 tarihli ve 1971 sayılı Kanuna geçici ikinci madde eklenmesine dair kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ferid Melen
Başbakan

GEREKÇE

Yurdumuzda çeşitli nedenlerle sık sık ve yer yer çeşitli tabii âfetler meydana gelmekte ve bu âfetler sebebiyle büyük ölçüde can ve mal kaybına uğranılmaktadır.

Bu âfetler arasında, yaygınlığı ve ortaya koyduğu muhtelif zararlar yönünden su baskını âfetinin önemli bir yeri bulunmaktadır. Nitekim bu yıl içinde hemen hemen yurdumuzun çeşitli bölgelerinde meydana gelen su baskınları nedeniyle tarım ürünlerinde, her türlü bina ve kamu yapılarında, yollarda, köprülerde ve çeşitli tesislerde önemli sayılabilecek zararlar ve hasarlar kendini göstermiştir.

1051 sayılı Kanunla muaddel 7269 sayılı Âfetler Kanunu, genel hayata etkili âfetlerle ilgili olarak zarar gören hak sahibi niteliğindeki kimselere, konut ve işyerleri, diğer bazı kamu tesislerine belli yardım yapmayı öngörmekte, ancak; bunun dışında kalan ve yukarıda belirtilen zarara uğramış kimselere ve kuruluşlara bir yardıma imkân tanımamaktadır.

Bu nedenle Âfetler Kanunu kapsamı dışında kalan diğer âfet zararları sebebiyle geçim imkânını kaybetmiş ve zarara uğramış kişilere bu zararlarından ötürü yardım yapılabilmesini sağlamak ve âfet dolayısıyla hasar gören kamu kuruluşları tesislerinin hasarlarını mümkün olan süratle karşılamak üzere ilgili kuruluşların bütçelerinde bu gibi olağanüstü haller için zarar ve hasarları karşılayacak ödenek bulunmaması nedeniyle hizmetlerin aksamaması ve gerekli tedbirleri süratle alabilmek amacı ile bir miktar malî kaynağın sağlanması gerekmektedir,

Bu gibi durumlarda, tedbirlerin biran önce alınmasını sağlamak, âfet zarar ve hasarlarını gidermek bakımından 1571 sayılı Kanunla T. C. Merkez Bankasında tesis olunan deprem fonu hesabındaki paralardan geçici ve ödünç olarak yararlanma, uygun bir çare olarak mütalâa olunmuştur.

Deprem fonundan, ödünç olarak, Bakanlar Kurulu emrine verilecek bu para, ihtiyaçlarına göre yine Bakanlar Kurulu kararı ile ilgili kuruluşlara verilecek 1972 yılında meydana gelen tabii âfetlerin ortaya koyduğu hasar ve zararların telâfisinde kullanılacaktır.

Fondan alınacak para miktarı ile bu paraların hangi kuruluşlara ve mahallî idarelere ne miktarda ödeneceği ve ödenecek paraların kullanma esas ve usulleri ile harcama şekilleri ve hangi hallerde kişilere yardım yapılacağı hususlarının Bakanlar Kurulunca tespiti, işin ivedilik ve özelliği nedeniyle uygun görülmüştür.

Bu esaslar dahilinde ilgili Tarım Bakanlığı, Karayolları, YSE, DSI, ve başka resmî kuruluşlar ile mahallî idarelere ödünç olarak verilen para miktarları, bu kuruluşların 1972 yılı âfet hizmetleri için sağlayacakları ek ödenekten ve yetmediği takdirde 1973 yılı bütçesine bu maksatla konacak ödenekten mahsubu yapılarak deprem fonuna iade edilecektir.

İmar ve İskân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İmar ve İskân Komisyonu
Esas No. : 1/693
Karar No. : 7

27 . 9 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Hükümetçe hazırlanıp Komisyonumuza havale edilmiş bulunan (Bazı tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılatın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 günlü ve 1571 sayılı Kanuna geçici ikinci madde eklenmesi hakkındaki) kanun tasarısı Hükümet temsilcileri de hazır bulunduğu halde 27 . 9 . 1972 günü incelendi.

Tasarı prensip itibarıyla Komisyonumuzca da uygun görülmeyle beraber, getirilmek istenen hükümlere açıklık verilmesi ve bu arada âfetlerin ve fona iadesi gereken harcamaların, son aylarına gelinmiş bulunan 1972 yılı ile kayıtlandırılmaması yerinde mütalâa olunmuş, ayrıca belediyelere bu maksatla yapılan yardımlardan bir kısmının iadesine imkân bulunamayacağı da gözönüne alınarak, tasarı buna göre yapılan düzeltmelerle kabul olunmuş, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi kararlaştırılmıştır.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna gönderilmek üzere saygıyla sunulur.

İmar ve İskân Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Kütahya	Denizli	Kütahya
İ. Ersoy	A. Uslu	A. Erbek
		İmzada bulunmadı.
Antalya	Balıkesir	Diyarbakır
Ö. Eken	O. Tari	A. Enserioğlu
Elâzığ	Elâzığ	Hakâri
A. R. Septioğlu	M. Aytuğ	A. Zeydan
	İmzada bulunmadı.	
İçel	İçel	Kars
M. Arkan	H. Türkmen	M. Doğan
		İmzada bulunmadı.
Kars	Kars	Kastamonu
K. Güven	O. Yeltekin	O. Deniz
		İmzada bulunmadı.
Kırklareli	Kırşehir	Kütahya
B. Arda	M. Aksoy	M. Ersoy
	İmzada bulunmadı.	
Muş	Ordu	Yozgat
N. Neftçi	K. Şensoy	İ. Kapısız
İmzada bulunmadı.	İmzada bulunmadı.	İmzada bulunmadı.

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plan Komisyonu

Esas No. : 1/693

Karar No. : 180

5 . 10 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tetkik edilmek üzere Komisyonumuza havale buyurulan (Bazı tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılatın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 tarihli ve 1571 sayılı Kanuna geçici ikinci madde eklenmesine dair kanun tasarısı) ile, önhavalesi uyarınca İmar ve İskân Komisyonunca tasarı üzerine düzenlenen rapor, Komisyonumuzca ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katıldıkları toplantıda incelendi ve görüldü :

Bilindiği üzere, yurdumuzun muhtelif bölgelerinde zaman zaman vukua gelen yer sarsıntılarında, o bölgede bulunan vatandaşların yaralarını sarmak ve normal yaşantılarına devam etmelerini sağlamak üzere 1571 sayılı Kanunla T. C. Merkez Bankasında deprem fonu adı ile bir fon tesis edilmişti. Bu fonun sağladığı imkânlarla hasara uğramış özel ve kamu kuruluşlarının tesisleri onarıldığı gibi, zarara maruz kalan vatandaşlara da imkân verilmiş olmaktadır.

Bu imkân yalnız deprem felâketi için kullanılmaktadır. Halbuki depremin yanında tabii âfet olarak su baskınlarını da dikkate almak gerekmektedir. Özellikle, bu yıl hava şartlarının normalin dışında seyretmesi, memleketin değişik bölgelerinde su baskını ve taşkınlarına sebebiyet vermiştir. Su baskınına maruz kalan bölgelerdeki özel ve kamu kuruluşlarına ait tesisleri onarmak ve oralarda yaşayan vatandaşların ıstıraplarına çareler bulmak için 1571 sayılı Kanun ile tesis edilen fondan ödünç olarak alınıp Bakanlar Kurulu emrine para tahsis etmek ve bu tahsis şeklinin nasıl yapılacağını düzenlemek üzere 1571 sayılı Kanuna ikinci bir geçici madde eklenmesi için hazırlanmış olan tasarımı Komisyonumuz yerinde görerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Komisyonumuz, İmar ve İskân Komisyonunun kabul buyurduğu mezkûr geçici maddeye 1571 sayılı Kanunda bir geçici madde bulunduğundan başlığa uyarak geçici maddeyi ikinci geçici madde yaparak numaralamıştır.

Geçici maddenin 1 nci fıkrasındaki (diğer bakanlıklar) ibaresindeki (diğer) kelimesi kaldırılarak,

İkinci fıkrasının (Âfetzedelere yapılacak yardım şekil ve şartları) ibaresinin, ödünç olarak verilecek paralar kişilere borç tahmil edeceği cihetle (ve borçlandırmanın) ibaresini ekleyerek,

Üçüncü fıkrasında ise (Bazı belediyeleri) ibaresindeki (bazı) kelimesini kaldırmak suretiyle geçici ikinci madde bu değişik şekliyle kabul edilerek,

Yürütme ve yürürlük maddeleri ise tasarındaki şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Afetzedelere ve afet bölgelerine gerekli yardımı bir an evvel götürebilmek için tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesi kararlaştırılmıştır.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Sözcü	
Balıkesir	Ankara	Adana
<i>C. Bilgehan</i>	<i>M. K. Yılmaz</i>	<i>S. Kılıç</i>
Afyon K.	Amasya	Ankara
<i>H. Hamamcıoğlu</i>	<i>Y. Acar</i>	<i>H. Balan</i>
Aydın	Bolu	Diyarbakır
<i>N. Mentеше</i>	<i>H. İ. Cop</i>	<i>S. Savcı</i>
Erzurum	Giresun	İçel
<i>R. Cınıslı</i>	<i>M. E. Turgutalp</i>	<i>C. Okyayuz</i>
İzmir	İzmir	Kayseri
<i>K. Önder</i>	<i>A. N. Üner</i>	<i>M. Yüceler</i>
Manisa	Rize	Sakarya
<i>H. Okçu</i>	<i>S. Z. Köseoğlu</i>	<i>N. Bayar</i>
	Zonguldak	
	<i>K. Nedimoğlu</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılâtın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir Deprem Fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 tarihli ve 1571 sayılı Kanuna Geçici İkinci Madde eklenmesine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hâsılâtın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair olan 1571 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici ikinci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 1571 sayılı Kanunun birinci maddesiyle ihdas olunan «Deprem Fonu» hesabında toplanmakta olan paralardan Bakanlar Kurulunca lüzumlu görülen miktar, 1972 yılında meydana gelen tabii âfetlere ilişkin hizmetlerde ve yardım işlerinde kullanılmak ve bu maddede ki esaslar dahilinde tekrar Fona iadesini sağlamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Deprem Fonundan alınacak para miktarı, bu paradan hangi resmî kuruluşlara ve mahallî idarelere ne miktar ödeme yapılacağı ve ödenecek paraların kullanılma esas ve usulleri ile hangi hallerde kişilere yardım yapılacağı ve bunun şekilleri İmar ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Bu esaslar dahilinde yukarıda belirtilen kuruluş ve idarelere aktarılan ödünç para miktarları, bu kuruluş ve idarelerin 1972 yılı âfet hizmetleri için sağlayacakları ek ödenekten ve yetmediği takdirde 1973 yılı bütçesine bu maksatla konacak ödenekten mahsubu yapılarak Deprem Fonuna iade edilir.

İMAR VE İSKÂN KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

Bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hasılâtın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir Deprem Fonu hesabında toplanmasına dair Kanuna yeniden geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hasılâtın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 günlü ve 1571 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

«**GEÇİCİ MADDE** — Bu Kanunun 1 nci maddesiyle ihdas olunan (Deprem fonu) hesabında toplanan paraların bir kısmı, Bakanlar Kurulu kararı ile ve sonradan (fon) a iade edilmek şartıyla, diğer tabii âfetlerde, bunların gerektirdiği hizmetlerde ve yardım işlerinde de kullanılabilir, bu maksatla ilgili Bakanlık ve kuruluşlar emrine de verilebilir.

Bu madde gereğince hangi Bakanlık ve kuruluşlara, hangi şartlarla ve ne miktarda para tahsis edileceği, bunun kullanma esas ve usulleri, âfetzedelere yapılacak yardım şekil ve şartları, ilgili Bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle, İmar ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

Yukarıda sözü geçen Bakanlık ve kuruluşlar emirlerine tahsis olunan paranın tamamını kendi bütçelerine koymak suretiyle, verilen süre içinde deprem fonuna iadeye mecburdurlar. Ancak, Bakanlar Kurulunca gerektiğinde belediyelere hibe suretiyle yapılması kararlaştırılan yardımların Kararnamede belirtilen miktarı bu fıkra hükmünün dışındadır.»

BÜTÇE PLAN KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

Bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hasılâtın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir Deprem Fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 tarihli ve 1571 sayılı Kanuna geçici ikinci madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Bazı Tekel maddeleri fiyatlarına yapılan zamlardan elde edilen hasılâtın T. C. Merkez Bankasında açılacak bir deprem fonu hesabında toplanmasına dair 9 . 3 . 1972 günlü ve 1571 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici ikinci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 1 nci maddesiyle ihdas olunan (Deprem fonu) hesabında toplanan paraların bir kısmı, Bakanlar Kurulu kararı ile ve sonradan (fon) a iade edilmek şartıyla, diğer tabii âfetlerde, bunların gerektirdiği hizmetlerde ve yardım işlerinde de kullanılabilir, bu maksatla ilgili Bakanlık ve kuruluşlar emrine de verilebilir.

Bu madde gereğince hangi Bakanlık ve kuruluşlara, hangi şartlarla ve ne miktarda para tahsis edileceği, bunun kullanma esas ve usulleri, âfetzedelere yapılacak yardım ve borçlandırmanın şekil ve şartları, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle, İmar ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

Yukarıda sözü geçen Bakanlık ve kuruluşlar emirlerine tahsis olunan paranın tamamını kendi bütçelerine koymak suretiyle, verilen süre içinde deprem fonuna iadeye mecburdurlar. Ancak, Bakanlar Kurulunca gerektiğinde belediyelere hibe suretiyle yapılması kararlaştırılan yardımların Kararnamede belirtilen miktarı bu fıkra hükmünün dışındadır.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

15 . 7 . 1972

Başbakan <i>F. Melen</i>	Devlet Bakanı <i>D. Kitaplı</i>	Devlet Bakanı <i>İ. Arar</i>	Devlet Bakanı <i>Z. Baykara</i>
Devlet Bakanı <i>Prof. İ. Öztrak</i>	Adalet Bakanı <i>F. Alpaslan</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. İzmen</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Kubat</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>F. Melen</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>Prof. S. Özbek</i>	Bayındırlık Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Ticaret Bakanı <i>N. Talû</i>	Sağ ve Sos. Y. Bakanı V. <i>A. R. Uzuner</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>H. Özalp</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Karaöz</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Danışman</i>	Çalışma Bakanı <i>A. R. Uzuner</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Erez</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>N. Kodamanoğlu</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>E. Y. Akçal</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>T. Toher</i>	Köy İşleri Bakanı <i>Prof. N. Sönmez</i>	Orman Bakanı <i>Prof. S. İnal</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Karaküçük</i>			

(İmar ve İskan Komisyonunun değiştirişi)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe ve Plân Komisyonunun değiştirişi)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

